

občina šentjur pri celju

UTRIP

glasilo socialistične zveze delovnega ljudstva

Novo v davčni politiki

Pristojnim zborom Skupščine SR Slovenije predloženo delovno besedilo predloga zakona o davkih občanov je v skupščinskih telesih in tudi sicer v javnosti vzpodbudilo živahno razpravo in zanimanje za novosti na področju davčne politike. Glede na to, da so davčni zavezanci, ki plačujejo davek od dohodka iz kmetijstva v občini najštevilnejši in da so v predlogu zakona navedene pomembne spremembe našajo prav na to področje, je razprava o teh vprašanih tudi najbolj prisotna med lastniki zemljišč. Za dosedanje razprave lahko rečemo, da so nakazale vrsto vprašanj in tudi dilem, opaziti pa je premajhno informiranost o resničnih smotrih sprememb in pa pretirano bojazen, da bi izvajanje zastavljene davčne politike negativno vplivalo na rast proizvodnje hrane, oziroma zmanjšalo interes za kmetijsko proizvodnjo v celoti. Menimo, pa, da je za razumevanje novejših pogledov na ta del davčne politike, poleg izhodišč predloga zakona, treba imeti pred očmi tudi dogovor o usklajevanju davčne politike v SR Sloveniji za leto 1981 in ustrezen predlog za leto 1982, ki po svoji vsebini dajeja okvir tekočim ukrepom in rešitvam na tem področju in slonita na sedaj veljavni normativni ureditvi.

Prav v tej zvezi bi želel opozoriti na najvažnejše rešitve oziroma predloge in sicer:

1. Na obdavčitev po dejanskem dohodku (ne po običajnem katastrskem dohodku) se uvrstijo tiste dejavnosti, ki bodisi nimajo pomembne zveze z obdelavo zemlje (vzreja živine — zlasti perutnine — na industrijski način) ali pa glede na stopnjo intenzivne izrabe zemlje katastrski dohodek spričo svoje zastarelosti ne more biti realna podlaga oziroma merilo resničnega dohodka (vzgoja sadnih in trsnih sadik, sadik okrasnih rastlin, zelenjave, rož, itd.)

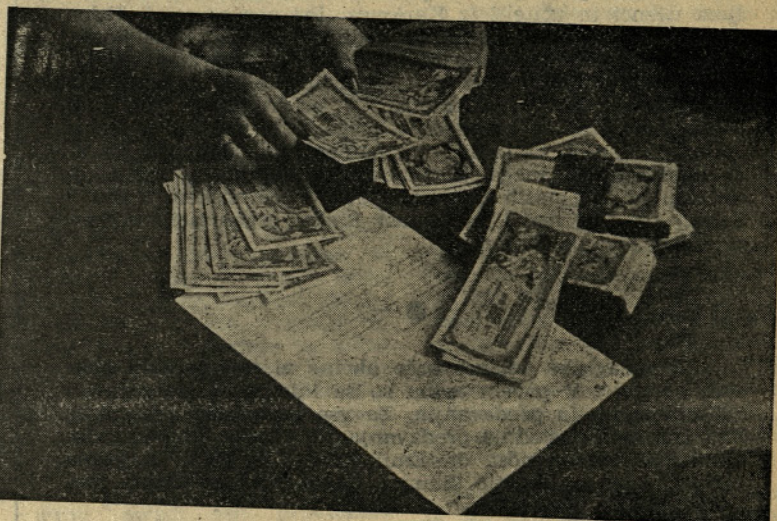
Dohodki industrijske vzreje živine, zlasti perutnine, doslej sploh niso bili predmet ugotavljanja in tudi ne obdavčenja, dohodki omenjenih nasadov pa le simbolično, največkrat pa spričo majhnih površin tudi ne. Sledeč ustavnemu načelu, da naj občani prispe-

vajo za potrebe družbene skupnosti po svojih materialnih možnostih, je zanemarjanje te vrste dohodkov (največkrat pomembnih), odmik od spoštovanja ustavnih in zakonskih norm. V naši občini imamo opravke resnejše le z intenzivno vzrejo perutnine, namreč brojlerjev in jarcic za farme kokoši — nesnic.

2. Dohodki zemljišča so se in se še ugotavljajo po sistemu katastrskega dohodka, osnovno načelo za oblikovanje tega predpostavljenega dohodka so stara nadsto let, kasnejše dopolnitve so se nanašale v glavnem na njegovo valutno ali vrednostno valorizacijo. Kljub zadnji valorizaciji in strukturnim spremembam v letu 1978 sedanji katastrski dohodek seveda zdaleč ne ustreza dinamični realni rasti dohodka te panoge, davčne obremenitve pa se zneskovno niso pomembneje spremenile zadnjih 20 let. Glavni razlog za to je dejstvo, da so v tem obdobju nastopile nove okoliščine, namreč nastanek obveznega, najprej zdravstvenega, nato še starostnega zavarovanja kmetov. Glede na relativno hitro rast obveznosti do teh zavarovanj se je davek vse bolj umikal, njegov delež ne dosega niti 20 % skupnih davčnih in prispevnih obveznosti iz naslova dohodka od kmetijstva. Šteje se, da čedalje večji razkorak med resničnim in katastrskim dohodkom utemeljuje postopno rast tudi davčnih obveznosti.

3. Naštete okoliščine pa ne zahtevajo dohodkov od kmetijstva izenačeno. Dobršen del kmetijskih zemljišč in torej tudi dohodka je v lasti občanov, ki imajo pravico do zdravstvenega in pokojninskega varstva na osnovi minulega (upokojenci) ali tekočega delovnega razmerja (delavci). Le-ti pa prispevkov za zdravstveno oz. pokojninsko zavarovanje od kmetijskih dohodkov ne plačujejo, zato nastaja vse večji neopravičljiv razkorak v pogledu obremenitev na tak dohodek med kmeti, ki so v tem svojstvu zavarovani in med ostalimi lastniki zemlje. Z dodatnim davkom se je ta razlika sicer ublažila, vendar nepomembno.

Naštete okolnosti so v bistvu podlaga za določene ukrepe tekoče davčne politike, namreč:

a) z odlokom o spremembah odloka o davkih občanov, sprejetim jeseni 1981, se uvaja obdavčitev po dejanskem dohodku nekaterih prej navedenih dejavnosti iz kmetijstva (perutninarstvo, ostala industrijska vzreja živine in nasadi), pri čemer trenutno prihaja v občini v poštev le perutninarstvo. Podlaga za ugotavljanje dohodka se evidentirani skupni prihodki, zmanjšani za opravičljive in izkazane poslovne stroške, pri čemer so lahko v pomoč stroškovni normativi. Pri občanah, ki so kot kmetje zdravstveno zavarovani, se od tako dobljenega čistega dohodka odšteva še osebni dohodek po posebnih merilih za ostanek pa pomeni osnovo za odmero davka. Tak sistem velja že v letu 1982.

b) Predlog sprememb odloka o davkih, ki je na dnevnem redu skupščine občine v skladu z omenjenim dogovorom o usklajevanju davčne politike v letu 1982 pa vsebuje tudi spremembe stopenj davka od kmetijstva od nezgodnih površin, namreč v nižinskih in srednje hribovitih predelih od 7 na 9 %, v bolj hribovitih legah od 4,5 na 5 %, v višinskih pa bo stopnja 2 % ostala nespremenjena. Davek na dohodke od gozdov (osnova je cena lesa na panju) pa bi se naj povečala od 23 na 29 %. S tem bi bile deloma uresničene zahteve

po postopnem usklajevanju rasti davčnih obremenitev z rastjo dohodka.

Predlog predpostavlja tudi povečanje stopenj dodatnega davka, ki ga plačujejo lastniki zemlje, ki niso kot kmetje zavarovani, in sicer od dosedanjih 10 na 30 % pri dohodkih od negozdnih površin, pri dohodkih od gozdov pa od 24 na 45 %. Pri tem je pojasniti, da takšno povečanje pomeni, da ostajajo obremenitve z davničimi in prispevnimi obveznostmi pri kmetih zavarovanih na eni strani in davničnimi obremenitvami pri ostalih zavezancih ob enakih dohodkih od zemlje približno v razmerju 2 : 1.

V predlogu zakona omenjeno obdavčevanje po dohodku namesto po katastrskem dohodku pa ne pomeni, da bi se za vsako kmečko posest ugotavljal dejanski dohodek, ker bi to bilo tehnično nemogoče, pač pa sistemsko in vrednostno valorizacijo katastrskega dohodka, uporabo instrumenta osebnega dohodka, tudi za kmete in na kmetiji zaposlene osebe, ki jim je to edini poklic, ustrezno spremene na področju predpisov o zdravstvenem in starostnem zavarovanju kmetov itd., kar pa bi naj bilo dodelano do konca leta 1983.

Menimo, da je ta informacija lahko ilustrativni pripomoček pri javni razpravi.

Uprava za družbene prihodke

Od tu in tam...

21. januarja 1982 so bile v Alposu volitve samoupravnih organov. Izvoljen je bil delavski svet, samoupravna delavska kontrola DO, TOZD, DSSS ter skupna disciplinska komisija. Volili so na treh voliščih.

— ● —

25. januarja 1982 so se pričele zimske počitnice za učence osnovnih šol. Ker ni bilo snega, ni bilo pravega počitniškega vzdušja. Učenci petih razredov in nekaj učencev iz nižjih razredov, so imeli smučarske tečaje na Rogli, od 2. do 5. februarja.

— ● —

1. februarja so prišli v goste k našim učencem in učiteljem učenci in učitelji iz Karlovca. Pri nas so ostali teden dni. Skupaj z našimi učenci so hodili na smučanje na Roglo. Bivanje učencev iz Karlovca je v okviru programa sodelovanja med VIZ Šentjur pri Celju in Radno organizacijo osnovnog obrazovanja Karlovac. V programu je bilo tudi zimovanje otrok iz Karlovca v brigadirskem domu v Šentvidu pri Planini, ki je bil v ta namen tudi adaptiran. Zaradi pomanjkanja snega je zimovanje odpadlo. V juliju in avgustu bo 300 naših otrok letovalo v počitniškem domu v Selcah pri Cričkenici, ki je last Radne organizacije osnovnog obrazovanja Karlovac.

— ● —

Za pedagoške delavce naše občine ni trettedenskih zimskih počitnic. V prvem tednu so se intenzivno izobraževali na seminarjih in predavanjih. Za vse pedagoške delavce so bila izvedena naslednja predavanja: dr. Tanja Samovec (fil. fakulteta): Agresivnost, dr. Emil Rojc (CK ZKS): Reforma šolstva, Zdenka Batistič (Skupni servis SIS): Svobodna menjava dela.

V času počitnic so se sestali tudi strokovni aktivni in obravnavali aktualno problematiko.

— ● —

3. februarja 1982 so bile na cesti Šentjur — Jakob ob 17,45 uri zaprte zapornice na železniškem prehodu pred Bohorjem. Vsi udeleženci prometa so »potrpežljivo« čakali, da so se zapornice ponovno odprle ob 18,25 uri, torej čakali so 40 minut. Sprašujemo se, zakaj? Kaj bi bilo, če bi kakšen avtomobil moral na nujno vožnjo?

— ● —

V okviru izobraževanja ob delu se je 30. januarja zbralo 157 absolventov šole za kmetovalce in kmetovalke — gospodinje. Poslušali so predavanje iz poljedelstva: kako povečati pridelke na njivah in travnikih in iz živinorejstva — uvajanja sodobne hlevske mehanizacije.

13. februarja je bil organiziran tudi strokovni ogled mlečnih farm na kmetijah v Poljčah na Gorenjskem.

— ● —

V okviru proslave slovenskega kulturnega praznika na Osnovni šoli Franja Vrunča iz Gorice pri Slivnici sta gostovala znana umetnika: igralec Boris Kralj, ki je recitiral pesmi dr. Franceta Prešerna in Župančiča, ter glasbenik Silvester Mihelčič, ki je koncertiral na električno harmoniko. Program je bil pester in na dokaj kvalitetnem nivoju. Proslavi so prisostvovali tudi učenci in učitelji COŠ iz Loke pri Zusmu.

JOŽETU PIKLU v spomin 1909 - 1982

V Šentjur je prišel iz Zalca leta 1927 za korespondenta in knjigovodjo k Ferdu Smoletu, trgovcu s poljedelskimi stroji. Kmalu se je uveljavil tudi v šentjurskem društvu in političnem življenju. Bil je tajnik gasilskega društva, tajnik organizacije »Bojovnik« ter v letih 1933 — 1935 pripadnik simpatizerske skupine, ki je bila po podpisnem povezani prek prof. Branka Rudolfa s partijsko organizacijo v Celju pod vodstvom Slavka Šlandra, Piklovega sošolca. Ta skupina je organizirano širila in prebiralala marksistično legalno literaturo pa tudi ilegalne partijske tiske, ki jih je podpisani dobival od prof. Perperjeve, kolegice na celjski gimnaziji. Protifašistično in protirežimsko miselnost je širila med študenti, vajenci in delavci, v Društvu kmetijskih fantov in deklet, med kmeti gospodarji pa tudi med nekaterimi trškimi izobraženci Sokoli. Organizirano je razbila shod Jerneja Slanteta, »opozicijskega« kandidata na režimski listi za petomajske volitve 1935, ter s tem in z razpravami na predvolilnih shodih dosegla v Šentjuru in sosednjih občinah vidno število glasov za opozicijo pod vodstvom Vl. Mačka. Jože Pikel se je takrat izkazal kot zelo dober agitator.

Ko je bil podpisani zaradi omenjene predvolilne opozicijske dejavnosti in levičarskega vpliva na celjske gimnazijce novembra 1935 premeščen »po službeni potrebi« v Mursko Soboto, je začeto delo nadaljeval Jože Pikel. Tako je organiziral udeležbo Šentjurčanov, zlasti kmetov, na velikem shodu v Lesičnem, ki se je po zaslugi levičarskih udeležencev sprevergel v shod kmečko-delavskega gibanja (podobno kot leta 1935 — npr. ljutomerske demonstracije itd.).

Nov vzpon je doseglo protifašistično gibanje v Šentjuru z ustanovitvijo prve partijske celice leta 1938 v Vrbnem pri Boršičevih. Med ustanovitelji te celice in njenimi člani je bil tudi Jože Pikel. Poudarek ljudsko-frontnega gibanja zdaj ni bili več predvsem socialno-borbeni, ampak spričo bližajoče se nacistične nevarnosti narodno-obrambeni. Sokoli so prišli še v večji meri kakor dotlej pod vpliv leve. Pikel je bil leta 1939 izvoljen za načelnika sokolskega društva. Bi je med organizatorji protidraginjske akcije, zbiranja podpisov za Društvo prijateljev SZ ter udeležbe Šentjurčanov pri demonstraciji v Celju zoper pristop Jugoslavije k fašističnemu Trojnemu paktu.

Med aprilsko vojno se je Pikel vključil v vojaško enoto kraljevske vojske v Velikem Trgovišču, po kapitulaciji Jugoslavije pa so ga gestapovci aretirali. Zaprt je bil v Celju do 19. julija 1941, nato izseljen v Bosno. Ker so Boršičevi v Samoboru jamčili zanj in za ženo Hildo, so ga pustili iz taborišča k njim. Tu se je povezal z NOG in se zaposlil v Zaboku v tekstilni tovarni Prpič. Povezan s partizani, jim je organiziral pošiljanje zdravil in tekstila.

Brž po osvoboditvi, maja 1945, se je vrnil v Šentjur. Postal je sekretar krajevnega odbora OF ter upravnik Nabavno-prodajne zadruge (Nanosa). Od julija 1947 do maja 1952 je delal v Celju: najprej kot referent za finančni plan okoliškega okraja, nato kot član in kot tajnik okrajnega ljudskega odbora ter član okrajnega komiteja KP.

Od maja 1952 do upokojitve 1970 je bil tajnik skupščine občine Piran. Družbeno je ostal aktiven vse do lani, ko je zbolel.

Udeležil se je več kongresov. Tako I. kongresa OF leta 1945, II. kongresa Enotne narodnoosvobodilne fronte v Beogradu, kot predstavnik GO Ljudske tehnike Slovenije pa zveznega kongresa v Sarajevu itd.

Vedno je rad šahiral, bil je med organizatorji veleturnirja v Portorožu, kjer sta zablestela M. Talj in R. Fischer.

Jože Pikel je bil zanesljiv, organizacijsko domiselen, življenjski organizator izvajanja zadanih nalog, ki jih zato ni dobival malo. Kljub obremenitvam je našel vedno čas za marksističen študij in branje dobrih leposlovnih knjig, ki jih je vedno kupoval in si ustvaril lepo knjižnico. Zaradi politične in splošne razgledanosti in treznega presojanja družbenih razmer ter dobrega poznavanja ljudi jih je Jože znal pridobivati, jih prepričati in vključiti v družbeno delo. Kot v šahu tudi v življenju ni maral nepotrebnih zapletov. Bil je vedno v službi ljudi, vprašanja je reševal s smislom za postopnost in razvoj. Bil je eden tistih, ki so po osvoboditvi nenehno nosili na ramenih težo našega ne vedno lahkega razvoja.

Vsem, ki smo z njim delali, razpravljali, razglabljali o poteh naše družbe, postavljali vprašanja zaletavosti, kritizirali parazitstvo in špekulacije in se z njim prijateljsko srečevali, bo ostal Jože v dragem spominu.

Janko Liška

Volitve so pred nami

Vsestranska aktivnost SZDL, ki je povezana z različnimi predvolilnimi postopki, se približuje h kraju.

Evidentiranje delovnih ljudi in občanov za opravljanje delegatskih dolžnosti je bilo zastavljeno dovoj široko in demokratično, kar pa so potrdile tudi temeljne kandidacijske konference, ki sta jih sklicala SZDL v KS in ZS v delovnih organizacijah.

Delovni ljudje in občani zapupane naloge sprejemajo z vso odgovornostjo in na ta način izražajo pripadnost samoupravni socialistični družbi ter svojo pripravljenost za nadaljnjo krepitev delegatskega sistema ter odločanja znotraj tega.

Skupščinske volitve bodo potekale v delovnih organizacijah v četrtek, 11. marca 1982, v krajevnih skupnostih pa v nedeljo, 14. marca 1982.

V delovnih organizacijah bodo delavci volili delegacije za zbor združenega dela občinske skup-

ščine, delegacije SIS oziroma splošne delegacije SIS, iz katerih bodo kasneje delegirali delegate v posamezne skupščine SIS.

V KS pa bodo občani volili delegacije za zbor KS občinske skupščine, delegacije za SIS in delegate za družbenopolitični zbor občinske skupščine.

Poleg vsega tega pa bodo volili svoje delegacije tudi kmetje in obrtniki, ki so povezani kot kooperanti v KK in v GG ter obrtniki v obrtno združenje.

Volitve so ustavna pravica in dolžnost slehernega občana in delovnega človeka, s katero izraža zaupanje v ljudi, kateri prevzemajo v delegatskem sistemu odgovorne dolžnosti ter pripadnost samoupravni družbenopolitični skupnosti.

Pozivamo vse občane in delovne ljudi, da se volitev udeležijo in opravijo svojo ustavno in državljsko dolžnost.

OK SZDL
Sentjur pri Celju

Tudi kmetijstvo je lahko atraktivno

F. Popit v naši občini — Obremenjeni z nerazvito — Problem finansiranja KS

Pred tem obiskom se je v občini mudila že delovna skupina CK ZKS, ki je pripravila obširno oceno, katero so ob prisotnosti predsednika CK ZKS tovariša Franceta Popita obravnavali šentjurski komunisti. Tov. Popit je pohvalil partijsko delo v občini, ter povdaril, da je napredek na vseh področjih viden. Morda smo še vedno obremenje-

pa tesno povezati z zadrugo. Ob tem bo vsekakor potrebno rešiti vprašanje klavnice. F. Popit je menil, da ne gre toliko za vprašanje lokacije klavnic kot za to, da zagotovimo dovolj živine za zakol. Ker tega ni, se čisto zgodi, da so zmogljivosti klavnic premalo izkoriščene, kar seveda prinaša negativne rezultate gospodarjenja.

Problem finansiranja KS je gotovo prisoten, posebno še v občini, kjer veliko število delavcev dela v sosednjih občinah. Prav bi bilo, da bi del sredstev, ki jih ustvarjajo delavci v drugih občinah našel svojo pot tja, kjer

tozgov, pač pa so spore zanetile višje strukture, najverjetneje v boju za stolčke, je menil France Popit. Celotni samoupravni sistem bazira na zaupanju do delavca, v njegovo ustvarjalno moč, iniciativo, vendar pa je potrebno

delavca pravilno in pravočasno informirati. Tega v tej delovni organizaciji gotovo manjka. Z boljšimi in samoupravnimi odnosi bodo v Alposu lahko dosegli tudi še boljše poslovne rezultate. Drago Mackošek

Usmerjanje sredstev

USMERJAJO TJA, KJER DELAVCI KORISTIJO KOMUNALNE IN DRUGE STORITVE

Že vrsto let delegati zbora krajevnih skupnosti opozarjajo na pereče probleme pri financiranju programov krajevnih skupnosti.

Za kaj pravzaprav gre?

Po obstoječi zakonodaji se sredstva za potrebe komunalnih dejavnosti, izgradnjo in vzdrževanje cest, za pospeševanje kmetijstva, za KS in podobno združujejo po posebnih sporazumih, ki jih podpišejo TOZD, nakazujejo pa se ustrezni interesni ali drugi skupnosti v občini, kjer je sedež TOZD. To za nas pomeni, da približno 2400 delavcev, ki delajo v TOZD v drugih občinah, ne združuje sredstev za zadovoljevanje potreb v kraju bivanja, breme izgradnje te infrastrukture pa več ali manj nosijo delavci, zaposleni v občini. Zaradi pomanjkanja denarja moramo že tako skromne programe zmanjševati.

Prav zaradi teh problemov smo se v okviru Medobčinske gospodarske zbornice zavzeli za sprejem posebnega družbenega dogovora v regiji, s katerim bi omogočili ustrezno rešitev teh problemov.

Ta dogovor naj bi podpisale vse občinske skupščine v regiji, zbornica, MS SZDL in MS ZSS ter se z njim obvezali, da bodo v okviru izvajanja politike skupne porabe omogočile, da bi se nakazovali nekateri prispevki po domicilnem načelu (to je tja, kjer delavec živi).

Gre za naslednje prispevke:

- za izgradnjo komunalnih objektov (50 %)
- za vzdrževanje komunalnih objektov (50 %)
- za ceste
- za delovanje v KS oziroma izvajanje programov KS
- za SLO in DS
- za požarno varstvo
- za pospeševanje kmetijstva
- za ostale prispevke iz dohodka TOZD, ki so namenjeni za zadovoljevanje potreb delavcev v kraju bivanja.

Posebej kaže poudariti, da ne gre za dodatno obremenjevanje dohodka TOZD, niti osebnih dohodkov zaposlenih. Gre za sredstva, ki se že sedaj zbirajo oziroma se bi zbirala tudi v bodoče, razlika naj bi bila v tem, da bi sorazmerni del sredstev (glede

na število zaposlenih) SDK iz zbirnega računa nakazala na ustrezno SIS ali KS v naši občini. Tudi tehnični težav pri nakazovanju ne bo, saj bo SDK, podobno kot to dela npr. pri prispevkih za šolstvo, sredstva nakazovala iz zbirnega računa.

Torej je sprejem in realizacija tega dogovora več ali manj odvisna od opredelitve vseh podpisnikov, v veliki meri pa tudi od naših delavcev, ki delajo izven občine. Vsak zaposleni, posebno pa člani samoupravnih organov, bi morali poznati vsebino omenjenega dogovora ter se zavzemati za njegovo realizacijo.

Žal je resnica takšna, da v primeru, če ne bomo uspeli urediti predlaganega sistema zbiranja nekaterih prispevkov, ne preostane drugega, kot da zmanjšamo že tako skromne programe razvoja KS ali KCS ali pa uvedemo različne prispevke občanov za izgradnjo posameznih komunalnih in drugih objektov. (Več je za zaposlene izven občine ter manjše za zaposlene v TOZD v občini, ki že združujejo določena sredstva za te namene).

Verjetno pa takšen pristop ne bi bil najboljši, zato bi morali zastaviti vse sile, da pride do podpisa DOGOVORA.

Omenjene pobude smo že večkrat posredovali v različnih organih: v DPO, v republiški skupščini, na zadnji konferenci ZK pa je to pobudo podprl tudi predsednik slovenske ZK tovariš Popit.

Hinko Pap

Zanimivo predavanje

Občinska konferenca ZKS je pripravila predavanje znanega zunanjepolitičnega komentatorja Draga Košmrlja, ki je spregovoril o aktualnih političnih razmerah doma in v svetu. Največ je govoril o dogodkih na Poljskem, o odnosih med super silama in o dogodkih na Kosovu. Predavanje je dopolnil z odgovori, ki so jih zastavili poslušalci, ki so se v veliki dvorani Kulturnega doma zbrali v zelo velikem številu. Takšna predavanja velja v bodoče še večkrat organizirati, saj je zanimanje zanje, predvsem članstva ZK zelo veliko.

Drago Mackošek

ni s tem, da smo nerazvita občina in se preveč zanašamo na pomoč »od zunaj«. Razvoj seveda ni odvisen samo od industrije, temveč je potrebno najti tudi druga področja ustvarjanja dohodka. To je v prvi vrsti kmetijstvo. Potrebno ga bo intenzivirati, vnesti sodobnejšo tehnologijo, individualne kmetovalce

ti delavci živijo, to je v KS. Za celjsko območje se pripravljata družbeni dogovor, ki bo ta problem rešil in pripomogel k hitrejšemu razvoju manj razvitih KS. Ker je delovna skupina podala tudi poročilo o nesoglasjih v Alposu, so spregovorili tudi o tem. Vsekakor v Alposu ne gre za sovraštvo med delavci obeh

Ob dnevu žena

Današnji članek posvečamo delavki, materi, ženi, ki ves svoj dan posveča družini in delu. Ko sem se odločil, da bom napisal ta članek, sem se oglašil v delovni organizaciji TOPER — TOZD Moda, kjer so večinoma zaposlene ženske. Ko sem povedal zakaj sem prišel, so vsi predlagali, naj predstavim Zdenko ŠPES, pridno delavko, samoupravljalco, predsednico delavskega sveta.

skromna in optimistično razpoložena. Sama pravi, da se z razumevanjem v kolektivu in s poštenim delom lahko vse premaga in ustvari boljše prihodnje dni. Je trdno prepričana in verjame, da v njenem kolektivu vsem gre za to, da bi dosegli čimveč, da bi realizirali vse zastavljene cilje.

Njen delovni dan traja dolgo. Poleg obveznosti, ki jih ima na delovnem mestu, je Zdenka še

Zdenka ŠPES je kvalificirana šivilja, rojena v Ljubecni. Z devetnajstimi leti je spoznala svojega življenjskega sopotnika in se preselila na njegovo domačijo v Vrbo. Je mati dveh otrok. V Modo je prišla 1974. leta, kjer se je hitro vživela in posebnih težav na delovnem mestu ni imela. Zdenka je predsednica delavskega sveta in je aktivna v okviru svojih zmožnosti. Prej je aktivno delala v sindikalni organizaciji. Sama pravi, da za delo v samoupravnih organih ne odloča čas, ampak potrebe po reševanju vsakdanjih problemov.

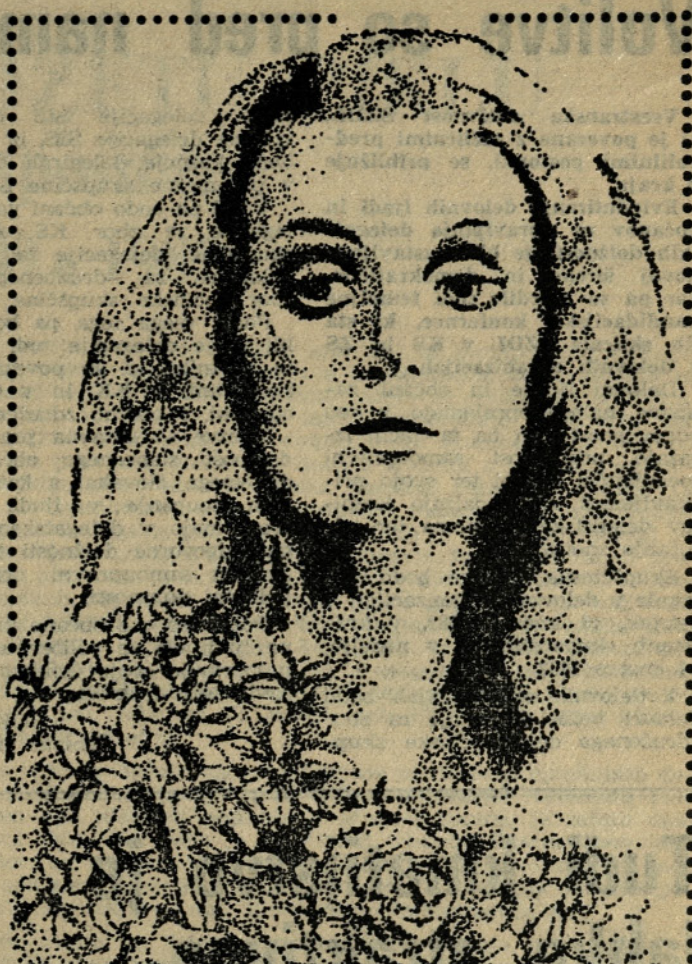
Zaradi njene aktivnosti in pripravnosti na delovnem mestu je zelo priljubljena v kolektivu. Je

mati, žena in gospodinja. Ko se pogovarjam z njo, imam občutek, da ji ni težko delati, vse vzame, kot da je to del življenja. Vsako delo opravi z veseljem, ne da bi ji bilo breme, in pravi, da sadove svojega dela pobira sama. Srečna je v krogu svoje družine, srečna je v kolektivu, srečo si je ustvarila sama.

Poleg vsega dela najde nekaj časa tudi zase, saj se mora vsaka žena posvetiti tudi sama sebi. Seveda kolikor ji dopušča čas.

Prijetno se je pogovarjati s človekom, kot je Zdenka, saj je polna optimizma, vere v sebe, v delo in v dobrine, ki jih sama ustvarja.

Goce Kalajžski

Iskrene čestitke ob dnevu žena

želijo

DPO, SO, IS in UREDNIŠTVO

Skromna udeležba na proslavi

KULTURNI PRAZNIK ZA DANAŠNJO RABO, ALI KULTURNI PRAZNIK KOT ODSEV ODNOSOV V KRAJEVNI SKUPNOSTI IN OBČINI

Predvsem je potrebna vzgoja tistih navad in odnosov, ki budijo željo po lepoti, po njenem odkrivanju in spoznavanju, zakaj v njej je skrito del tega, kar dela človeka velikega.

Aci Svetina.

V Šentjurju smo proslavili kulturni praznik v ponedeljek, 8. 2. 1982 ob 19. uri, ob zelo skromni udeležbi. Udeleženci smo bili prijetno presenečeni ob vstopu v dvorano. Oder je bil zelo lepo

pripravljen s povečano Prešernovo in Cankarjevo sliko ter rokopisom kitic iz Zdravljice. Program, ki so ga izvedle ženske, izjema je bil samo en moški, je bil zelo lepo izveden in zasluži pohvalo. Pripomba je edino v izboru programa. Program je bil namreč izrazito sentimentalno izbran. Veličina Prešerna pa je tudi njegova domovinska in človekoljubna pesem, ki je prav tako ali pa še bolj aktualna za današnji čas. Prijetno doživeti večera pa je kalilo spoznanje na koncu, da nas je bilo udeležencev zelo malo.

Kulturni praznik smo začeli praznovati ne toliko, da bi se spominjali Prešerna kot poeta, ampak da bi njegovo visoko pesem vnesli v svoje vsakdanje življenje in ravnanje. Udeležba na proslavi je odraz, da v našem

kraju več kot 130 let po Prešernovi smrti nismo uspeli vnesti v naše medsebojne odnose, v naše delo in ravnanje veliko njegovih idej in želja ter lepote estetskega ustvarjanja. Kultura ni samo recitiranje in poznavanje njegovih pesmi, ampak in predvsem slika našega okolja, dela na delovnem mestu, medsebojnih odnosov, skratka slika naše organiziranosti. Skromna udeležba, zlasti pomanjkanje prosvetnih in drugih družbenopolitičnih delavcev in aktivistov, daje kaj čudne občutke za našo perspektivo.

Treba bo še dosti narediti in v bodoče temeljito pripraviti kulturni praznik, da se bo lepota začela pomikati v naša srca. Spomin na Prešerna kot kulturni praznik torej zato, da bi s pomočjo njega v svoja srca vnesli nekaj njegovih želja po lepoti, ljubezni, dobrih medčloveških odnosih, bratstvu in dobrem delu, za katere je bil prikrajšan

v svojem času in ki so bile pobude za njegovo visoko pesem.

Pred kratkim umrli velikan naše dobe, Miroslav Krleža, je zapisal, da kulturno ustvarjanje ne pomeni nič drugega kot misliti. Nered v besedah je posledica nerada v mislih in nered v mislih je posledica nerada v človeku, nered v človeku je posledica nerada v okolju in v razmerah tega okolja. To pomeni, da nas čaka še mnogo dela in da bo treba v bodoče temeljito pripravljati kulturne praznike in podobne prireditve v krajevnih skupnostih in občini, da bodo efekti večji. Mogoče ne bi bilo slabo, da se podelijo ob tej priliki tudi skromna priznanja tistim, ki za to, da bi bila kultura prisotna v naših srcih, pri delu in medsebojnih odnosih največ naredijo ali se posebej izkažejo.

F. Z.

Kaj predvideva dogovor o razporejanju dohodka za leto 1982

V vseh družbenih planskih dokumentih (srednjeročnih planih in v letnih resolucijah) smo opredelili obvezo, da bomo krepili materialno osnovo združene-ga dela ter temu ustrezno zagotavljali hitrejšo rast sredstev za razširjeno reprodukcijo — to je za vlaganje v osnovna in obratna sredstva in manjšo rast vseh vrst porabe — osebne, splošne, in skupne. Osebnih dohodkov predstavljajo v tem sklopu zelo pomembno področje, so pa tudi pomemben element pri uresničevanju gospodarske stabilizacije. Ravno zaradi tega jih še posebno konkretno opredeljujemo v vsakoletnih resolucijskih dokumentih, v skladu s posebnim dogovorom o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka, ki je bil sprejet prvič za leto 1980 in v nekoliko spremenjeni obliki uporabljen tudi lani.

Ce ocenjujemo uresničevanje dogovora v naši občini v preteklih letih, potem lahko ugotovimo, da smo ga v globalu v večini sredin upoštevali — čeravno so bila med letom prisotna večja ali manjša odstopanja, kar pa je uspelo s skupno akcijo do sprejema zaključnih računov večini kršiteljev sanirati. Pri tem pa ne moremo mimo ugotovitve, da je eden izmed osnovnih razlogov, da so se pojavljali razni problemi pri izvajanju dogovora v premajhnem poznavanju dogo-

vora. Le-tega so največkrat proučili v strokovnih službah, njegovo vsebino in namen pa smo v premajhni meri ali pa sploh ne razložili delavcem, redko pa so bile tudi sredine, ki bi z dogovorom vsebinsko seznanile tudi vodstva DPO in samoupravne organe. Tak odnos pa je, ne samo porajal razna nezadovoljstva, temveč v primeru zabeležene kršitve tudi onemogočal znotraj DO jasnejšo akcijo subjektivnih sil. Ob tem tudi lahko ugotovimo, da ni bilo hujših kršitev, ki bi pomenile ali povzročale motnje v samoupravnih odnosih in družbeni reprodukciji. Pojavile so se predvsem v tistih TOZD, kjer je razporejanje dohodka in osebnih dohodkov zelo kratkoročno in premalo upoštevalo spremembo pogojev gospodarjenja.

Dogovor o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka za leto 1982 je bil sprejet v decembru 1981 (objavljen v Ur. l. SRS št. 1/82). Njegove novosti oziroma poudarki so naslednji:

1. izhajajoč iz resolucije o družbeno ekonomski politiki razvoja SR Slovenije ta dogovor zahteva, da osebni dohodki v globalu naraščajo 8 % počasneje kot primerljivi dohodek. Kategorija primerljivega dohodka je uvedena zaradi spremembe zakona o amortizaciji, ki predvideva v po-

vprečju 40 % porast amortizacije (pri osnovnih sredstvih). Glede na gibanje dohodka v posamezni TOZD ali DS pa bo zaostajanje večje ali manjše;

2. zaradi precejšnih razlik v povprečnem osebnem dohodku je uveden izravnalni procent, ki bo dal OZD z nižjimi povprečnimi OD možnost nekoliko večjega porasta;

3. posebej je poudarjena zahteva, da OD delavcev niso odvisni le od doseženega dohodka, temveč tudi od izpolnjevanja drugih poglavitnih družbenih usmeritev, kot so povečanje produktivnosti dela, povečanje izvoza predvsem na konvertibilno področje ter znižanje stroškov;

4. dogovor daje poseben poudarek stimulaciji tistih OZD, ki večji delež celotnega prihodka ustvarjajo z izvozom proizvodov in storitev na konvertibilno področje in dosegaajo boljše odnose med izvozom in uvozom;

5. osebni dohodki delavcev v temeljnih organizacijah s področja samoupravnih interesnih skupnosti materialne proizvodnje in v družbenih dejavnostih, se oblikujejo v odvisnosti od rasti osebnih dohodkov delavcev v gospodarstvu, s katerimi so povezani v svobodni menjavi dela.

Posebej je potrebno poudariti, da so delavci TOZD dolžni, da določila letne resolucije in tega dogovora vnesejo v svoje letne

plane in da se po njih tudi dosledno ravnaajo. Lahko pa se dogovorijo, da bodo dogovor uresničevale na nivoju DO, se medsebojno vsklajevale in dopuščale tudi različno gibanje OD v posameznih TOZD.

Še nekaj opredelitev pri izplačilih iz sklada skupne porabe:

— izplačila za namene skupne porabe na delavca se lahko povečajo največ za 20 % v primerjavi z letom 1981;

— iz izplačil, ki se urejajo z dogovorom, se izločajo sredstva, za stanovanjsko gradnjo, intervencijo v kmetijstvu, regres za topli obrok, financiranje mladinskih delovnih brigad;

— regres za organizirano prehrano med delom se lahko oblikuje iz sredstev sklada skupne porabe največ do zneska 800 din mesečno na delavca. Pri tem se za delavce v neposredni proizvodnji regres oblikuje iz materialnih stroškov.

Izvršni svet občinske skupščine in Občinski svet ZSS bosta tekoče spremljala uresničevanje dogovora in izrekla potrebne ukrepe proti OZD, ki brez objektivnih vzrokov kršijo družbene usmeritve, sprejete v republiki in v občini.

Z pisarne obč. sveta ZSS
Šentjur pri Celju

Občni zbor v TOZD „Moda“

Delavci v TOZD »MODA« smo se zbrali dne 30. 1. 1982 na občnem zboru v prostorih naše temeljne organizacije. Pobudnik za izvedbo občnega zbora je bil IO OOOZS, ki je vodil tudi vse nadaljnje aktivnosti.

Priprave za izvedbo občnega zbora so potekale že v mesecu decembru z evidentiranjem novih članov v IO OOOZS.

Na seji IO OOS smo razpravljali o možnih kandidatih ter si razdelili delo, ki ga je bilo treba opraviti za občni zbor, da bo tu potekalo nemoteno.

Kot prejšnja leta smo se tudi letos odločili, da ob tej priložnosti pripravimo srečanje z našimi upokojeanci. Bili smo prijetno presenečeni, ker so se vabilu odzvale vse upokojenke, razen tistih, ki jim bolezen to ni dopuščala.

Poleg članov kolektiva se je seje odzval tudi sekretar občinskega sindikalnega sveta tov. Koren Miran.

Na občnem zboru OOOZS smo v uvodu pregledali poročilo o delovanju OOS v preteklem obdobju, nakar smo ugotovili, da smo bili dokaj aktivni in vestni.

Posebno pozornost smo posvetili tudi pripravam na 3. konferenco ZSS. Vloga in naloga sindikatov je v gradivu, ki nam je bilo posredovano iz občinskega sindikalnega sveta, opredeljena zelo zahtevno, saj si morajo sindikati prizadevati za ustvarjanje pogojev, za polno zaposlenost

prebivalstva v Sloveniji, varstvo delavcev, reševanje stanovanjske problematike itd.

Nato smo se omejili še na našo TOZD ter pogledali njeno nadaljno usmeritev.

Že ob sedanji stopnji specializacije je naš TOZD sposoben zadovoljevati najzahtevnejše kupce v zahodni Evropi, zato bomo še nadalje razvijali specializacijo v proizvodnji srajc, pižam, bluz. Dopolnjevali bomo tehnologijo, specializirali strojno opremo in se usposobili, da bomo krojenje in tudi zaključne faze opravljali v TOZD.

Naloga naše TOZD naj bo ustvarjanje deviz z opravljanjem

storitev za inozemske partnerje.

V času zaostrenih gospodarskih pogojev se bomo zavzemali za vse oblike racionalizacije proizvodnje in povečanje dohodka. V tem srednjeročnem planskem obdobju naj bi bila realizirana tudi naša željena investicija o izgradnji nove hale.

Po poročilih in diskusijah smo izvolili novo vodstvo OOOZS ter mu zaželeli uspešno nadaljnje delo.

Sekretar občinskega sindikalnega sveta je bil ob tem, da smo povabili naše upokojeence, zelo presenečen, ter je želel, da s to prakso nadaljujemo ter da bi se presnela tudi v druge TOZD oz. DO. Potrebno je negovati tudi složnost in tovarištvo, saj bomo le tako uspešno delovali.

Srečanje, ki smo ga pripravili z našimi upokojeanci, je le maj-

hen del pozornosti za vse delo, ki so ga opravljali v težkem preteklem obdobju v našem kolektivu. Za njihove zasluge smo se jim oddolžili s skromnimi darili.

Nato smo vsi skupaj preživeli še nekaj uric v prijetnem klepetu in dobri volji.

IO OOOZS TOZD »MODA«

DELOVNI ČAS

»Halo, me prevezete, prosim, na interno 16, rada bi napovedala...«

»Ja, tovarišica, sedaj je ura že 20 do dveh, kdo se bo z vami ukvarjal?«

»Ampak, rada bi napovedala...«

»No, prav, saj vas bom prevezala... Halo, nihče več se ne oglasi, saj sem vam rekla, da so že šli domov.«

»Potem mi dajte pa 18.«

»Tovarišica, zelo vztrajni ste, lahko vas tudi tja prevezem, če že hočete...«

»Kaj res ni nikogar več, da bi...?«

»Rekla sem vam. Kaj pa želite?«

»Do kdaj pa pri vas delate?«

»To vas pa prav nič ne briga!«

»Mislite? No, dobro, bom pa vas zadolžila, da jim poveste, naj me pričakujejo okrog pol devetih.«

»Nič ne bo, tovarišica, takrat je namreč malica.«

»Že malica?«

»Točno tako.«

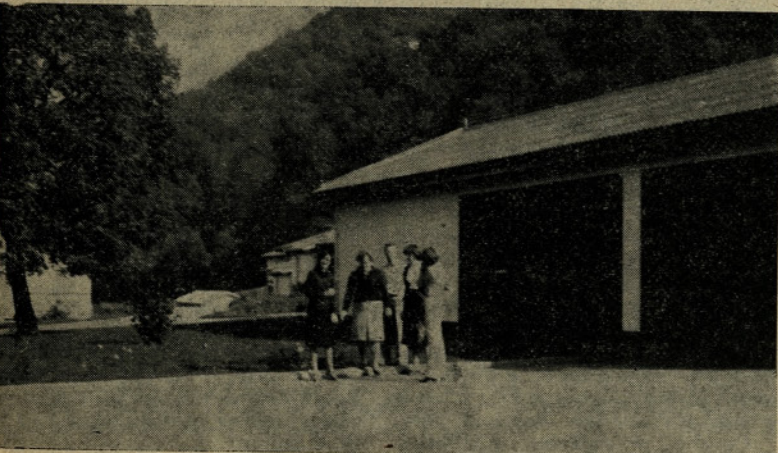
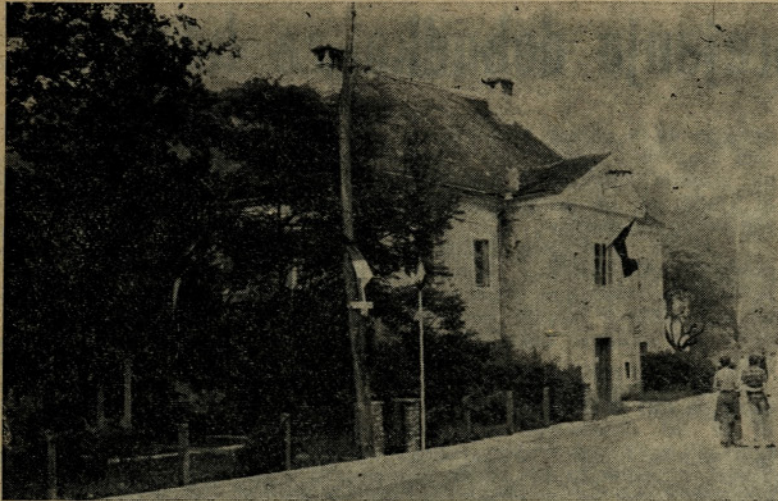
»V redu, jih bom pa počakala.«

»Ja, kdo pa ste vi, da se tako slovesno napovedujete?«

»Inšpekcija.«

Predstavljamo KS

- Stara šolska stavba
- Skupina učiteljev pred novo šolo
- Sodobno urejeni prostori omogočajo boljše učenje

KS Loka pri Žusmu leži na južnem delu občine, to je obrobno območje vinorodnega področja Virštanja. Na njenem območju živi 835 prebivalcev, ki se ukvarjajo s kmetijstvom ali pa so zaposleni v delovnih organizacijah v Sentjurju in Celju.

Na območju KS se nahaja cerkev sv. Antona na Žusmu s freskami, ki še niso v celoti odkrite, in razvaline gradu Žusem.

Iz časa NOB je ohranjena partizanska bolnica »R-6« Javorščica, v samem kraju pa je spomenik padlim borcem.

KS Loka pri Žusmu beleži vidne rezultate svojega razvoja po letu 1970. Za občinski praznik leta 1973 so dobili novo cesto proti Dobrini in takrat je začel voziti prvi delavski avtobus. Vzporedno s tem so pričeli krajanje z adaptacijo dvorane kulturnega doma in družbenih stanovanj. Vse, kar je bilo zgrajeno v tem obdobju, je v veliki meri porušil potres leta 1974. Krajanje niso sedeli križanih rok, zgrabili za delo in s pomočjo širše družbene skupnosti začeli odpravljati posledice potresa. Potres je poškodoval šolo, trgovino, družbeno stanovanje, stanovanjske hiše, gasilski dom in drugo. Vsi ti objekti so bili kategorizirani v 4. kategorijo, kar pomeni, da niso bili več uporabni in so se morali porušiti.

V Loki je več objektov, ki so širšega pomena. Vsi ti objekti so bili zgrajeni po letu 1974, ko je kraj močno prizadel potres, saj je bila Loka v ožjem epicentru.

Nova osnovna šola je prvo zgrajeni objekt v krajevni skupnosti. Ideja o gradnji nove šole je vznikla pred potresom, ker je bila dotedanja šolska zgradba stara več kot 200 let. Potres je pospešil realizacijo ideje o gradnji nove šole. Največji prispevek pri izgradnji je dala delovna organizacija Tenoiimpex iz Ljubljane. Tehnoiimpex je prevzel patronat nad šolo, tako da ta delovna organizacija vsako novo leto nakaže denarna sredstva učencem. Nova šola je pričela z delom na pionirski dan, 29. septembra 1974. leta. Šola je sodobna, s petimi učilnicami, večnamenskim prostorom, brez telovadnice. Je organizirana tudi celodnevna šola od 1. do 5. razreda, kjer je vključenih 81 učencev. Na šoli je zaposlenih 7 učiteljev. Nova šolska stavba je dala boljše pogoje za delo kot prej. Na tei šoli so močno razvite svobodne aktivnosti. V okviru šole deluje tudi vrtec, kamor je vključenih 20 malčkov.

Šolarje od 6. do 8. razreda prevaža šolski avtobus v šolo Gorica.

Novo montažno stanovanjsko naselje je nastalo namesto dveh velikih stanovanjskih stavb, v katerih je bivalo 21 družin. Te stavbe so bile močno poškodovane in glede na časovno stisko pred zimo so si postavili vrsto montažnih hiš, ki tvorijo novo naselje. V novem montažnem naselju so stanovanja v družbeni lasti.

Po potresu se je močno razvila tudi individualna gradnja. Gra-

dili so v okviru zazidalnega načrta in pri tem posebej pazili na estetski izgled celotnega naselja Loka.

Z nadaljnjim razvojem KS je bila nujno potrebna gradnja novega gasilskega doma s prosvetno dvorano. Ta je bil zgrajen leta 1976. Gradnja novega in sodobnega gasilskega doma je temeljila predvsem na prostovoljnem delu domačih gasilcev in krajanov.

Gasilstvo v KS Loka je dobro organizirano in glede na širok prostor, ki ga matično gasilsko društvo ne more samo pokrivati, je formirana gasilska enota v Dobrini. Za potrebe gasilske enote v Dobrini je gasilsko društvo zgradilo orodjarnico. Pri gasilskem društvu Loka deluje tudi pionirska sekcija. Za razvoj in urejenost gasilstva v KS ima zasluge predvsem vodstvo gasilskega društva.

Loka kot nerazvita KS v osrčju Kozjanskega je čutila potrebo po hitrem razvoju. Na pobudo koordinacijskega odbora za saniranje posledic potresa pri SO se je rodila ideja za gradnjo kakšnega industrijskega objekta.

Začetek industrije predstavlja nova hala tovarne Aero iz Celja. Obrat Aera je najprej začel z delom v Dobrini v preurejeni stari šoli, leta 1976. Tedaj je bilo zaposlenih samo 16 delavcev. Z razvojem proizvodnje se je pokazala potreba po prostorski razširitvi. Delavci Aera so se odločili za gradnjo novega in modernega obrata v Loki. Nov obrat je pričel z delom 1980. leta in je sedaj v njem zaposlenih 45 delavcev iz bližnje in daljne okolice.

V KS obsega cestno omrežje 20 km občinskih cest in 45 km nekategoriziranih krajevni cest. Najbolje pomembne ceste v KS so ceste Loka — Žamerk, Dobrina — Hrastje — Cerovec, kjer je redna delavska proga. To cesto, v dolžini 9 km, vzdržuje komunalna cestna skupnost iz Sentjurja.

Vprašanje pitne vode v krajevni skupnosti je rešeno. Zgrajen je nov vodovod. Pri gradnji vodovoda in ceste so dale velik delež mladinske delovne brigade, ki so bile na ZMDA Kozjansko, vojaki JLA iz Maribora, RK Slovenije in PAP iz Ljubljane.

Od ostalih popotresnih objektov ne smemo pozabiti na novo samopostrežno trgovino »Loški dom«, ki deluje v okviru Kmetijskega kombinata Sentjur in je zelo dobro založena, in na novo pošto z avtomatsko centralo, ki ima 25 telefonskih priključkov. V KS so telefonsko povezani z vsemi kraji.

Poleg tega v Loki enkrat tedensko deluje splošna ambulanta v okviru Zdravstvenega doma iz Sentjurja. S tem je v veliki meri olajšana krajanom pot do zdravnika.

Prebivalci KS Loka so zelo ponosni na svoje dosežke. Vse, kar so zgradili, so zgradili sami s svojimi rokami kakor tudi s pomočjo širše družbene skupnosti. Krajanje poudarjajo, da so zgrajene ceste njihov življenjski utrip, saj povezujejo vso KS zno-

Loka pri Žusmu

Varujmo gozdove pred požari

Novo popotresno montažno naselje

traj in navzven, kar predstavlja njihovo okno v svet.

V sami Loki je tudi dobro urejen gostinski objekt »Pri Janezu«, ki nudi kvalitetne usluge v prijetnem ambientu.

Na Žusmu je v gradnji lovška kočica. Gradijo jo predvsem s prostovoljnimi delom domači lovci s pomočjo krajevnih skupnosti.

»Krajica«, vrh Žusma, je zelo prijeten kraj in dobro obiskan. Tako ima KS Loka vse pogoje, da se turistično prebudi in razvije.

Krajani Loke ne mirujejo in niso povsem zadovoljni samo s tem, kar so napravili, zavedajo se, da so dosegli veliko, zato želijo razvijati svojo KS naprej, saj so svoje predloge in želje zapisali v program srednjeročnega plana 1981 — 1985.

Njihove želje niso neustvarljive, zasnovane so zdravo, na plodno osnovo naše družbe. To niso želje posameznikov, to so želje vseh njih.

Goce Kalajdziski

Z nastopom vsakoletnega spomladanskega sušnega obdobja se zelo poveča nevarnost gozdnih požarov. Najnevarnejše je obdobje v času, ko sneg skopni, trava, stelja in gozdna podrast pa se posušijo in postanejo lahko vnetljivi, posebno če ni padavin. Nevarno obdobje traja navadno od začetka marca do konca aprila, ko trava in podrast ozeleni, takrat pa se tudi nevarnost gozdnih požarov zmanjša.

V letošnjem letu je sneg skopnel takoj po novem letu, zato obstaja nevarnost gozdnih požarov (občasno) že od polovice januarja dalje.

Požarno najbolj ogrožene so prisojne (sončne) lege, ker tam sneg najprej skopni, trava in podrast pa se tam tudi bolje posušita. Spomladi je navadno vreme še precej vetrovno, kar nevarnost požarov še povečuje, ker veter ne samo da travo dobro posuši, ampak v slučaju požara pospešuje in razpihuje gorenje, ker odnaša iskre in tleče ogorke. Požari so najpogostejši v iglastih gozdovih, posebno v mladih sestojih, kjer je navadno dovolj suhega, hitro vnetljivega materiala, iglavci pa zaradi smolnatosti še posebno radi gorijo.

Kateri pa so glavni vzroki za nastanek gozdnih požarov? Glavni povzročitelj je človek, ki lahko povzroči požar hote ali nehote. So slučajni, k sreči zelo redki, da človek zaneti požar iz nevoščljivosti, maščevanja, nehote pa postane človek požigalec gozda zaradi nevednosti, nepazljivosti, malomarnosti ali nepredvidnega ravnanja z ognjem v neposredni bližini gozda ali v njem.

Najpogostejši vzrok za nastanek gozdnih požarov je nepredvidnost pri spomladanskem čiščenju in požiganju travnišč in grmovja v neposredni bližini gozda. Dokazano je, da požiganje

trave tla samo poslabša, saj postanejo tla zbita, brez organskih snovi, ki zgorijo, postanejo slabe propustna za vodo in izredno siromašna. Pridelek na takšnih tleh se zmanjšuje količinsko in kakovostno.

Drugi najpogostejši vzrok gozdnih požarov je nepredvidno odvržena in tleča vžigalica ali cigaretni ogorek.

Povzročitelji gozdnih požarov so tudi otroci, ki se igrajo z ognjem v gozdu ali njegovi bližini, pa ga v vetrovnem vremenu niso več v stanju pogasiti. Omeniti pa velja tudi nedeljske izletnike, ki v bližini gozda ali v njem nepredvidno ravnaajo z roštilji, ali ob odhodu oglja ne pogasijo dovolj.

Nekaj opozoril, ki jih moramo vedeti:

- prepovedano je vsakršno netenje v gozdu in v razdalji 50 m od roba gozda,
- v vetrovnem vremenu ali sušnem obdobju je prepovedano vsako netenje ognja tam, kjer lahko to ogrozi gozd,
- kdor opazi, da gozd gori, je njegova dolžnost, da ogenj, če je to mogoče sam pogasi, če pa tega ne more, mora o požaru takoj obvestiti najbližjo postajo milice, gasilce ali področno gospodarsko osebje, pač tistega, ki ga lahko najhitreje obvesti,
- najprimernejša za gašenje goreče trave ali podrasti, ki ogroža gozd, je sveža smrekova veja, s katero tolčemo po ognju. Ni potrebno posebej poudariti, da moramo ukrepati hitro, kajti vsak gozdni požar je mogoče hitro pogasiti, če se ga pravočasno opazi,
- dolžnost vsakega državljana je, da opozori, prepreči in javi vsako kurjenje, ki ogroža gozd, najbližji postaji milice. Občinski štab CZ

Ponovno uspešni

V soboto, 6. 2. 1982 smo se ob 13.30 zbrali pred DPO v Šentjurgu. »Naložili« smo se v kozjanski kombi in se odpeljali proti Novi Štifti v Zgornjo savinjsko dolino, kejr je bilo tekmovalce Spoznavajmo svet in domovino med OK ZSMS Šentjur in OO ZSMS Nova Štifta. Pripeljali smo se točno ob dogovorjenem času. Tekmovalci so odšli žrebat številk, navijači pa smo si ogledali kraj, katerega obdajajo hribi, ki so pokriti s snežno odejo. Zaželeli smo si smučanja. Nato smo zasedli gostilnico, kajti mraz je začel grizljati naše uhlje in nosove. Ob 17. uri smo se zrinili v majhno dvorano, ki je bila lepo pripravljena za tekmovalce. Za naše pogumne tekmovalce smo držali pesti, kajti glasno si nismo upali navijati. Oddajo sta vodila Rado Časl in Menči Klančar. Med tekmovalcem pa so nas še zabavali Meta Močnik, ansambel Predmestje, Cintija Fink in igralca Polona Vetrin in Dare Ulaga, nasmejali pa smo se tudi našemu Jakcu, Marjanu Marinču. Končno smo dočakali konec

oddaje in s tem tudi zmago. Srečni, nasmejani, pa tudi ponosni smo navijači brž poiskali naše tekmovalce in jim čestitali. Vedeli smo, da so se zelo trudili, da so zmago osvojili. Novoštifčanji so nas povabili na zakusku in izmenjali smo nekaj besed ter nazdravili naši zmagi. Ker pa v nas teče mlada, živa kri, se seveda nismo mogli odpraviti takoj domov. Domačini so nas povabili v bližnji disco, kjer smo po dolgem sedenju razmigali svoje kosti in sklepali nova poznanstva.

Pozno smo se zopet naložili v kombi in se poslovili od Novoštifčanov ter jim podarili knjigo Titov Kumrovec ter jih povabili v Šentjur. Končno smo prispeli v Šentjur. Bilo je lepo, težko in napeto. A naši, dobro pripravljene tekmovalci: Polona, Marija, Cveto, Marjan in Toni so dokazali, da Šentjurčani le nismo kar tako.

Center za obveščanje in propagando pri OK ZSMS Šentjur

Naš obisk

OBISKALI SMO IVANA KOMPLETA IZ MARIJE DOBJA

Malokdaj pišemo o ljudeh, ki žive, ustvarjajo, doprinašajo tej stvarnosti, tiho, neopazno, neupadljivo. O ljudeh, ki ne hlinijo skromnosti, kajti ta vrlina jim je prirojena.

Naš družbeni sistem gradimo na ljudeh, velikokrat pa pozabimo na drobnega, malega človeka, ki neopazno, pa vendar z vso vnemo razdaja sebe kot osebnost. Pravimo mu zavesten občan, krajan, člen v verigi samoupravne socialistične družbe.

Veliko je takih ljudi, ki sicer izginjajo v množici interesov, a so vendar prisotni, so in bodo, čeprav tihi, brez kričočih nazivov, zahtev. Prisotni so tu med nami, sicer na videz nepomembni, toda brez njih je to življenje prazno, pa četudi polno materialnih dobrin.

No, in takšen je naš Ivan KOMPLET, aktivist, nasmejan, poln življenja in pripravljenosti pomagati drugim. Je človek dobrega in skromnega srca, iskrenih oči. Ljubi vse, kar je med nami, nad in pod nami lepega. Veliko prijateljev ima; najboljši med prijatelji pa so mu harmonika, brez katere si ga tisti, ki ga poznamo, ne moremo predstavljati, in ptice.

Vsako zimo skrbi zanje, saj jim, ko je mrzlo, lajša življenje z obilno hrano na polici svojega okna. Tako so ga vzljubile, da jim še na misel ne pride, da bi se preplašile, ko je čisto z njimi ob okenski polici.

Rodil se je 1927. leta kot sin malega kmeta in gospodinjice v Marija Dobju pri Dramljah. Tej lepi vasi na severu občine je ostal zvest do danes. Na začetku svojega zanimivega življenja je, kot vsi njegovi vrstniki, trgal hlače po grmovju, ko je stikal za mladimi vranami in srakami. Pozneje pa so ga razmere prisilile, da je življenje začel gledati drugače. Poleg prepotrebne dela na sicer majhni kmetiji si je že v rani mladosti izbral harmoniko za svojo zvesto spremljevalko.

Vojna vihra ga je zajela še kot mladeniča, pa je kljub temu tudi on, kot veliko Dobenčanov,

sodeloval v narodnoosvobodilnem gibanju. Zgodilo se je celo, da bi ga leta 1944 skoraj ujeli Nemci v Brezovici, ko je za ranjence v bolnici ZIMA nesel zdravila in hrano.

Prva leta po vojni, ko je bilo treba našo novo Jugoslavijo obnoviti, ni stal ob strani. Služboval je kot miličnik, pozneje je nosil brzojavke po naši Dolenjski. Ker pa ga je neizmerno vlekel v domače kraje, se je vrnil in pomagal graditi cesto Bovše — Svetelka. Vključil se je v mladinsko organizacijo v Dramljah. »Veliko aktivističnega je bilo takrat v mladini,« pravi. Ničesar ni bilo, da ne bi zmogli. Kosili so, sušili krmo, igrali igre, oblikovali, gradili, tudi politizirali, zelo radi pa so se seveda zabavali.

Ivan hrani pravzaprav vse, kar se mu zdi pomembnega. Ko smo brskali po njegovih »arhivih«, smo obstali pri vabilih, ki so nekako 5 cm visoki in 15 cm dolgi papirčki. Na eni strani že od prej popisani, na drugi strani pa so vabila. Ni kaj, stabilizacijsko! Na vseh teh vabilih pa je posebej pripisano: »Komplet Ivan s harmoniko«. Ko je po mladinskem sestanku raztegnil mehe, je bilo veselje in vzdušje nepopisno. Njegovo aktivistično delo se je nadaljevalo v zadrugi, pozneje v krajevni skupnosti, kjer je med najaktivnejšimi še danes. Ob urejanju avtobusne postaje si je Ivan zadal nalogo, napraviti 100 udarniških ur. Ker pa tako zagnanih ni veliko, je za dokončanje postaje porabil nad 300 ur, 40 ur pa je zapravil po raznih uradih za zbiranje dokumentacije.

Leta 1970 je bil izvoljen za blagajnika borčevske organizacije v Dramljah. To zahtevno delo opravlja še danes in mu je v veliko veselje. Zraven si pa kaj zapoje in neredko mu šine v glavo nova melodija, ki jo pozneje skuša zaigrati na eno od svojih harmonik. Tako nastajajo njegove nove, izvirne skladbe, ki jih prenaša veselim in žalostnim, če je le prilika.

Ivana poznajo od Dravskega polja do Savinjske doline, saj je zabaval ljudi že na 80 ohceti. Pa tudi drugače je že javno nastopal. Na Ljubecni je na tekmovalju harmonikarjev amaterjev dosegel najlepši uspeh — četrto mesto. Glasbeno izročilo uspešno prenaša tudi na mlade rodove. Že šestnajst, za muziko ogretilih mladeničev, je naučil razen igranja tudi vseh vrtilin, ki

jih glasbenik Ivanovega kova potrebuje.

Priučil se je tudi šivanja; natančno in lepo sešije moško obleko v devetih urah. Pa da kdo ne bi mislil, da ne sešije tudi kakšnega ženskega oblačila!

Malo pa je ljudi, ki se lahko ponašajo z njegovimi izdelki, saj mu ljubezen do glasbe vzame največ časa.

Še bi lahko opisovali njegovo

skromno, mirno, a bogato in plodno življenje. Skušali smo predstaviti človeka, ki je lahko marsikom za vzgled.

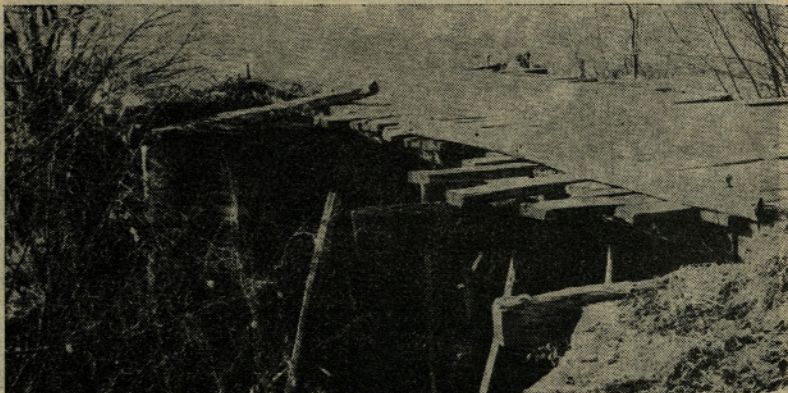
Sprejel nas je z glasbo in tudi, ko smo odhajali, nam je zaigral. Sprostili smo se ob človeku, pozabili smo za trenutek na naš vsakdan, ki pa je čisto drugačen.

Tekst: B. Batistič

Foto: H. Pap

Kdaj most v Črnllici?

Vaščani Črnllice in Nove vasi imajo pretežno del svojih kmetijskih zemljišč v Tratni preko Voglajne med cesto Sentjur — Slivnica in železniško progo Ssentjur — Grobelno. Na polje vodi občinska cesta II. reda, ki hkrati povezuje cesto Ssentjur — Slivnica s cesto Ssentjur — Rogaška Slatina. Cesta pelje preko Voglajniškega mostu, ki pa je v razpadajočem stanju in nesposoben za uporabo.

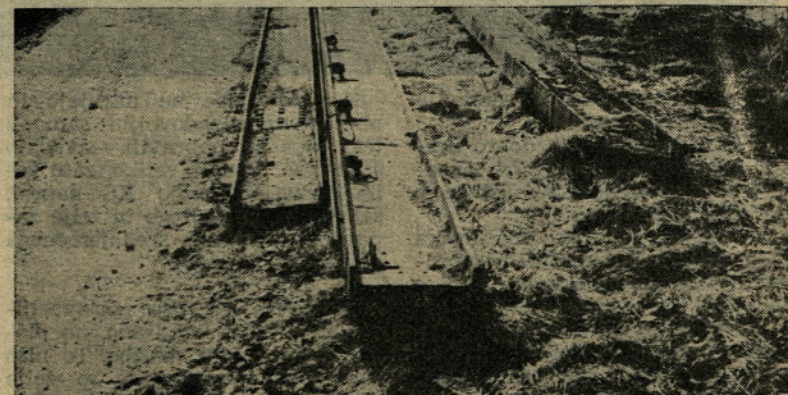
Pogled na razpadajoči most

Vaški odbor je že v začetku leta 1981 na enem izmed svojih sestankov obravnaval problem gradnje novega mostu. Na sestanku so bili navzoči tudi predstavniki Krajevne skupnosti Ssentjur-okolica, kamor ta most spada in Cestno komunalne skupnosti občine Ssentjur. Sprejet je bil skupen dogovor, da je nujno potrebno zgraditi in usposobiti most, ker je ta cesta edina dovozna pot na polja vaščanov, dotrajani most pa življenjsko nevaren. Sprejeta je bila tudi obveza, da vaščani zberejo prispevek v višini 20.000 din, ostala sredstva pa bo zagotovila Krajevna skupnost Ssentjur-okolica in Cestno komunalna skupnost Ssentjur. Imenovan je bil tudi gradbeni odbor, ki naj bi nadzoroval gradnjo.

ga bodo še uporabljali vse dotlej, ko se bo zgodila nesreča, da se bo most pod obremenitvijo porušil in še sreča v nesreči bo, če to ne bo terjalo tudi človeškega življenja katerega izmed vaščanov. Prav gotovo pa bo nastala večja materialna škoda, kmetje pa bodo morali voziti gnoj na svoja polja in pridelke s polj po cesti iz Črnllice do križišča v Ssentjurju, nato mimo Kmetijske šole na Stopče in mimo Ceraja po omenjeni cesti na svoja polja. Ta pot pa je dolga 10 km, vendar pa še edina, če se most podre.

Vaščani in vaški odbor Krajevne skupnosti se sprašuje, ali se bo našel kdo, ki bo znal poiskati ustrezno rešitev prej, kot bo prišlo do nesreče.

Vaščani Črnllice

Železne traverze čakajo na uporabo

Nagrada Inovator

VARNOSTNA KABINA —

Nagrado INOVATOR 81 je prejel tudi tov. Edvard Solinc, obrtnik ključavničar iz Sentjurja. Nagrado je prejel za inovacijo »varnostna kabina za traktor« (na fotografiji).

Ta varnostna kabina služi predvsem za zaščito voznika v primeru prevrnitve traktorja ali pa pred vremenskimi nevšečnostmi. Znani so podatki, da je vsako leto večje število nesreč s traktorji. V letu 1980 52 mrtvih, letos pa se je število mrtvih in poškodovanih v teh nesrečah močno povečalo. Strokovnjaki predvidevajo, da je poškodovanih voznikov 3 do 4 krat več, katerih

nezdge pa so ostale zakrite ali neobjavljene.

Pri vseh nezgodah gre za 30 % primerov nesreč in poškodb zaradi prevrnitve traktorjev in manjkajoče varnostne kabine ali lokov. Povprečna starost mrtvih in poškodovanih je manj kot 40 let, kar pomeni, da izgubimo najbolj produktivnega kmetovalca. Vsi ti podatki so seveda vodili komisijo, da je tej inovaciji podelila nagrado.

Povedati je treba, da ni to ena izmed inovacij, ki često ostanejo le »na papirju«, temveč jih tov. Šolinc kot kooperant že serijsko izdeluje za Tovarno traktorjev FIAT Store.

Drago Mackošek

Zakaj tako?

Celo leto ali že več govorimo o stabilizaciji ali potrebi po večji odgovornosti, doslednosti in večji prizadevnosti na vseh področjih našega dela in ustvarjanja. Pregovor pravi: Navada je železna srajca! In res, navadili smo se, da eno govorimo, drugo delamo; da se ne čutimo odgovorne za napake v svoji sredini, če jih vidimo, (in) molčimo! Vrednote so poštenje, delavnost, uvidnost, odgovornost, pozornost, vendar šele takrat ko se v dejavnih izkazujejo. Sploh pa ne denar! Denar je sredstvo za povrnitev stroškov in nagrada za opravljeno delo!

Objava samo višine denarnih nagrad funkcionarjem SIS, brez njihovih zaslug in dela, ni objektivna pa tudi ne poštena. Mislim, da je krivična in neobzirna. Verjamem, da so vsi imenovani delali, zato iskreno čestitam vsem tistim, ki so se posebej trudili, da bi na področju naših interesnih dejavnosti bilo čimveč koristi, dobrega dela in dobrih rezultatov! Vsem tistim privoščim, da dobijo stroške plačane in tudi javno priznanje za delo!

Zaradi tega sprašujem, kaj so imenovani naredili izven svoje delovne obveze, za kar so plačani v obliki OD, v svojem prostem času, za nagrado v okviru SIS.

Sama funkcija, mislim, da ne opravičuje nagrade, saj vemo, da imamo skupni servis SIS, kjer delajo profesionalci. Drugo vprašanje je, ali so samoupravni organi neposredno o teh nagradah razpravljali, ali je to avtomatizem na podlagi družbenega dogovora? Če je avtomatizem, kaj je potem samoupravljanje!

Prav tako pa želim, da se javnosti pove, kaj je bilo narejeno, da bi občani nekaj imeli za 30.000 din, kolikor je stala premiera dobrega filma Padec Italije v Sentjurju v okviru TDF?!

V Sentjurju se prirejajo kulturne, športne in podobne manifestacije naših občanov. Redko pa so prisotni na takih prireditvah naši predstavniki DPO, KS, Obč. skupščine in SIS. Koncert ženskega pevskega zbora Skladatelj Ipavec je pomemben dogodek za Sentjur. To je plod celotnega napornega dela, pa tudi odrekovanja in žrtvovanja, kar zlasti velja za žene in matere. Toda šel je mimo, brez izkazane pozornosti in zahvale zgoraj imenovanih institucij. Šopek nagelnov je prinesel samo predstavnik moškega pevskega zbora Skladatelj Ipavec. Parole ob dnevu žena in podobno so prazne brez dejanj in srčnosti.

F. Z.

Odmevi na članka

KAMEN NA KAMEN — PALAČA

Članek pod tem naslovom, objavljen v UTRIPU št. 41 piscev B. B. in J. K., me je sila začudil, ker se nanaša največ na kulturni dom v Gorici pri Slivnici, ne pa na dejansko stanje kulture v občini. Ker pisca navajata neresnične stvari o kulturnem domu in sami kulturi v Slivnici, bi jima rad odgovoril v nekaj stavkih.

Res je bilo veliko družbenih sredstev namenjenih za ta objekt, res pa je tudi, da je dom grajen po potresu, ker je stavba, v kateri je bila prej dvorana, bila kategorizirana v 4. stopnjo. To pomeni rušenje stavbe. Zato smo se krajanji odločili za graditev novega kulturnega doma. Tu pa ne smemo pozabiti, da je poleg omenjenih sredstev bil velik prispevek krajanov v prostovoljnem delu pri urejanju okolice. Samo za primer navajam, da so sodelovale vse vaške skupnosti, prenekateri član pa je žrtvoval tudi svoj celotni dopust za dokončno ureditev doma in okolice.

Samo delovanje na kulturnem področju pa tudi ni takšno, kot ga omenjata pisca. Moram povedati, da je bilo v lanskem letu precej prireditev, vedno pred polno dvorano (Spoznavajmo svet in domovino — 3 krat, koncert moškega pevskega zbora, vse šolske prireditve in proslave, ki jih ni malo; in še bi lahko našteval). Kar pa se tiče organizacije Naše besede, sem pa mnenja, da ta kulturna prireditev nima izbranega pravega termina (pozno spomladi, ko imajo ljudje že delo na polju in ob 14. uri), kar odvrta publiko. Treba pa je povedati, da to ni manifestacija krajevne, ampak tudi občinskega značaja, tako da ni odvisno samo od publike Slivnice, ampak tudi od publike iz širše občine. Vprašujem pa oba pisca, kje sta se nahajala ona dva takrat in še ob drugih prireditvah, saj kolikor mi je znano, so o vseh prireditvah obveščeni tudi pri glasilu UTRIP, pri katerem »verjetno« delujeta.

V tem odprtem pismu bi obema piscema omenjenega članka kakor širši javnosti rad zastavil vprašanje, kaj je bilo s prireditvijo TDF? Čeprav je bilo že postavljeno vprašanje, še sedaj ni bil objavljen odgovor. Kdo je zatajil pri tej prireditvi, mogoče animatorji kulture v Sentjurju ali nekdo odgovoren pri ZKO, ki je »pozabil« obvestiti javnost?

Na kraju tega članka moram napisati, da Slivničani ne mislimo več polemizirati o teh dogodkih, prosim pa oba anonimna pisca, da ne pišeta več »gostilniških« člankov, ampak naj vedno poslušata obe plati medalje. Lahko bi prišla v Slivnico in izvedela resnico.

Edi Jelen

DO KDAJ...?

Prebivalci naselja Pešnica, hišnih števil od 1 do 17 ter Lipice 5c in 6 so v prejšnji številki zastavili javno vprašanje »do kdaj bo hudourniški potok urejen tako, da bodo zagotovljene minimalne higiensko-sanitarne norme in odpravljeni nevarnosti poplav?«. Še prej v pismu navajajo in opisujejo stanje potoka, nevarnosti, ki jim grozijo ter (ne) aktivnost občanov, Krajevne skupnosti, Temeljne vodne skupnosti, Komunalno cestne skupnosti in inšpekcijskih služb, pri reševanju tega problema. Problem zagotovo ne bi bil tako »velik«, če bi se reševanju pristopilo na ustrezen način. V prvi vrsti moramo omeniti, da so krajanji precej sami krivi, da je stanje v potoku takšno, kot ga opisujejo. Potok je namreč postal odlagališče raznih predmetov. Ko je bila med občani (mladinci) tega dela naselja in KS dogovorjena očiščevalna akcija, je ta žal »padla v vodo (potok)«. Prav tako se v ta potok izteka kanalizacija iz več hiš ulice na Lipico, kar povzroča zastoj in smrad. V tej soseski imamo urejeno javno kanalizacijo in po občinskem odloku o upravljanju, obvezni uporabi in vzdrževanju kanalizacije, so se stanovalci dolžni priključiti nanjo, ter na ta način preprečiti zmanjševanje higiensko-sanitarnih pogojev. Menimo, da le-ti niso tako minimalni kot to navajajo prizadeti, saj je soseska komunalno dobro urejena (javna kanalizacija, vodovod, elektrika, javna razsvetljava, asfaltna cesta). Takšna komunalna ureditev zagotavlja povsem normalne življenjske pogoje. Ker je na področju komunalnega urejanja vedno dovolj nerešenih problemov, KCS rešuje ta vprašanja po vrstnem redu. Ta je v prvi vrsti seveda odvisen od najnujnejših potreb in realizacija nalog na tem področju, teži vedno k zagotavljanju normalnih življenjskih pogojev za naše občane. Tako nameravamo v letu 1982 komunalno urediti sosesko Blagovna ter delno urediti sosesko III. Sentjur, Dramlje in Nova vas — Črnolica.

Zaradi teh in ostalih obveznosti, KCS ni vključila v predlog plana za leto 1982 saniranje tega hudourniškega potoka. V razgovoru s predstavniki KS in VTS smo se dogovorili, da bomo skušali zagotoviti potrebna sredstva. KCS seveda najbolj računa na sredstva, ki jih po sklenjenih komunalnih pogodbah še vedno dolgujejo nekateri stanovalci te soseske. Teh sredstev je 300.000,00 din, kar predstavlja približno 1/3 predračunske vrednosti stroškov ureditve hudourniškega potoka.

Menimo, da je potrebno realno oceniti kakšne so finančne možnosti in kolikšna je nujnost za rešitev tega problema, glede na ostale potrebe.

Komunalno cestna skupnost Sentjur

Prevoz, skladiščenje in sajenje

Sadne rastline so precej občutljive za nenormalne talne ali podnebne spremembe. Te spremembe rastlina najbolj občuti ob presajanju in prevozu, zato moramo vedeti, kako moramo ravnati v takih primerih.

Ob nakupu sadik moramo dobro zavarovati koreninski sistem. Korenine sadik zavijemo v nekoliko vlažno juto in damo v polvinil vrečo, da ohranimo primerno vlažnost in toploto. Tako zavarovane sadike lahko vozimo tudi na strehi avtomobila, vendar je mnogo bolje, če jih prepeljemo v zaprtem prostoru.

SKLADIŠČENJE SADIK

Jeseni kupljene sadike, ki jih bomo posadili spomladi, moramo primerno uskladiščiti. Najbolje jih je shraniti v zaprtem prostoru s stalno temperaturo nekoliko nad 0°C. Korenine sadik skrbno zasujemo z neprevec vlažno zemljo, mešanico zemlje in mivke, zemlje in drobnega peska ali samo z mivko. S šoto ni priporočljivo zasipati sadik, ker bi se na koreninah pričele razvijati različne glive. Zemlje, v kateri so zakopane sadike, ne smemo prevec navlažiti, ker bi korenine lahko segnile.

Če nimamo ustreznega pokritega prostora, sadike uskladiščimo na prostem, kjer skopljemo približno 40 cm globok in prav toliko širok jarek, v katerega damo žičnato mrežo, da sadike zavarujemo pred voluharjem. Sadike zakopljemo tako kot v zaprtem prostoru. Okoli sadik napravimo zasilno ograjo, da zajec ne ogleda sadik.

Vse sadike morajo biti označene; paziti moramo, da dež ne spere napisov z etiket. S svinčnikom napisana lesena etiketa bo zagotovo ostala čitljiva do spomladi.

ČAS SAJENJA

Sadike lahko posadimo v jeseni ali spomladi. Jesensko sajenje rastlini omogoči, da se korenine prek zime dobro vrastejo v zemlji. Tako so spomladi takoj sposobne črpati hranila iz zemlje, kar vpliva na boljšo rast. Čim prične zemlja zmrzovati, ne sadimo več. Spomladi sadimo ponavadi konec marca, ko je zemlja že povsem odmrznjena.

PRIPRAVA ZEMLJE

Priporočljivo je, da pošljemo zemljo v analizo, ker bomo le tako dobili točne podatke o količini gnojil, potrebnih za založno gnojenje. Zakaj založno gnojimo? Sadna rastlina bo na istem mestu rasla več kot deset let. Največ korenin se bo razvilo v globini 20 do 60 cm. Ker fosfor (P) in kalij (K), ki sta zelo pomembni hranili, zelo počasi (nekaj cm na leto) prodirata v globino, ju že ob saditvi potrosimo »na zalogo« v območje korenin.

Sadilno jamo izkoljemo približno tri tedne pred saditvijo. Zgornji sloj zemlje (živico) damo na poseben kup, ostalo zemljo pa zmešamo z mineralnimi gnojili in z njo zasujemo jamo.

Do saditve se zemlja posede in tako ni nevarnosti, da bi bila kasneje sadika pregloboko posajena.

SAJENJE

Pred saditvijo porežemo vse poškodovane korenine. Koreninski sistem pomočimo v raztopino vode, zemlje in hlevskega gnoja. Korenine lepo porazdelimo in zasujemo. (Glej skice!) Sadiko posadimo tako globoko, kot je bila posajena v drevesnici. To lahko vidimo po barvi nad — in podzemnega dela podlage. Pregloboko posajeno drevo bo veliko slabše rastle.

ZAŠČITA POSAJENIH DREVES

Kjer je nevarnost voluharja, sadimo v mrežo, ki jo spletemo v obliki koša. Koš naj bo v premeru čim večji.

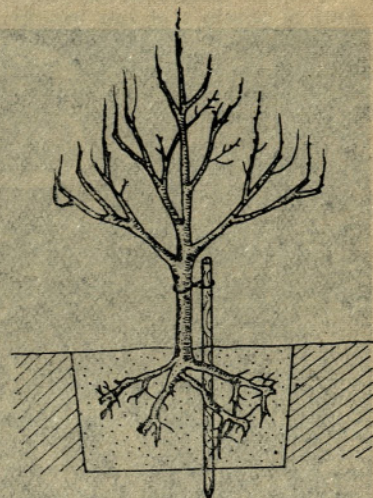
Divjad, zlasti zajci in srnjad, lahko povzroči veliko škode na drevescih. Kjer nasad ni ograjen, vsako drevo zavarujemo s korusnico, količki ali mrežo.

PRESAJANJE STAREJŠIH DREVES

Koreninski sistem starejših dreves je močno razraščan z več dolgimi koreninami, ki imajo na svojih koncih tanke koreninice. Samo te pa lahko črpajo hrano iz zemlje. Zato moramo bližje ob deblu vzpodbuditi rast tankih korenin. V ta namen skopljemo jarek, gladko odrežemo večino dolgih korenin in zasujemo s kompostom ali živico. Naslednje leto nekoliko vstran od lanskoletnega jarka drevo odkopljemo. Ker smo zmanjšali obseg koreninskega sistema, moramo ustrezno zmanjšati krošnjo.

Tako pripravljeno drevo posadimo na približno enak način kot mlada drevesca. V obeh primerih ne smemo pozabiti zaliti že takoj ob sajenju.

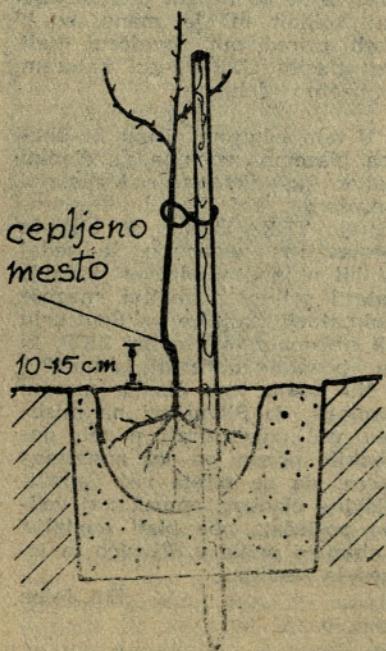
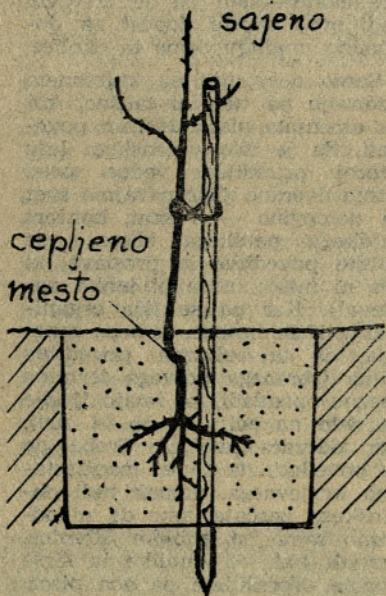
Pravilno posajena in zavarovana sadna rastlina bo že takoj po sajenju bujno rasla, naslednje

leto, zlasti pri drevesih, cepljenih na šibko podlago, pa že lahko pričakujemo prve plodove.

ing. Marko Babnik

neppravilno
sajeno

Zlati poroki

KOPRIVC Janez, rojen 1. 5. 1906 v Hrušovju, kmetovalec, prebivajoč v Jelcah št. 6 in

KOPRIVC Marija, roj. ROMIH, rojena 7. 5. 1908 v Jelcah, gospodinja, prebivajoča Jelce št. 6.

Dne 6. februarja 1982 sta pred Skupščino občine Šentjur pri Celju ponovila akt poroke zlatoporočenca tov. ARZENŠEK Janez, rojen 27. decembra 1909 v Turnem, kmetovalec, prebivajoč Krivica št. 54 in

ARZENŠEK Marija, roj. JAZBINŠEK, rojena 23. novembra 1908 v Jelcah, gospodinja, prebivajoča Krivica št. 54.

Številnim čestitkam se pridruže tudi uredništvo.

Obisk osnovnošolcev iz Karlovca

Dvaintrideset osnovnošolcev in dva učitelja telesne vzgoje iz Karlovca so teden dni zimskih počitnic preživeli v gosteh pri naših učencih in njihovih starših. Naši učenci bodo vrnili obisk junija letos.

Namen teh obiskov je razvijanje bratstva med jugoslovanskimi narodi, spoznavanje njihovega načina življenja, navezovanje stikov, navajanje na medsebojno spoštovanje in spoštovanje narodnih posebnosti. Vse te smotre bomo lahko dosegli le, če se bodo učenci med sabo srečevali in če bomo med sabo sodelovali.

Učence iz Karlovca smo pričakali pred osnovno šolo Šentjur, kjer smo jih pripravili kratek kulturni program in jih razporedili v družine, ki so se že prej odločile, da bodo sprejele učence iz Karlovca. Tako smo šentjurskim učencem dali v goste 11 učencev, 11 smo jih razporedili tudi učencem iz Ponikve, v Slivnici so bivali 3 učenci in 7 učen-

cev iz Karlovca je bivalo na Planini.

Izdelali smo tudi program bivanja otrok pri nas. Predvideli smo smučanje na Rogli, skupaj z našimi učenci, kopanje v bazenu na Golovcu in družabno srečanje vseh gostov in gostiteljev na OŠ Ponikva.

Program smo skoraj v celoti izvedli. Izpustili smo kopanje, ker so si otroci bolj želeli smučanja. Smučarskih večšin naši gostje še niso najbolje obvladali, kar je pogojeno s tem, da imajo manjše možnosti smučanja kot naši učenci.

V nedeljo, 7. februarja, smo se od naših gostov poslovili. Otroci in oba učitelja so odhajali zadovoljni. Naši učenci in starši so za svoje goste izredno lepo poskrbeli, tudi oba učitelja sta bila deležna velike gostoljubnosti. Vsem, ki so sodelovali in pomagali, da je to srečanje lepo uspelo, se zahvaljujem.

Milena Jan

Mladinska politična šola

Tri dni, v petek, soboto in nedeljo (22., 23., 24. januarja 1982), je v Šentvidu pri Planini potekala mladinska politična šola. Te šole se je udeležilo 40 mladih iz različnih osnovnih organizacij ZSMS šentjurske občine. Šola je potekala v brigadirskem domu, kjer so ravnokar napeljali centralno ogrevanje, zato je bilo v domu prijetno toplo. Nekoliko hladneje je bilo sicer v predavalnici, vendar pa so bile teme predavanj toliko bolj zanimive in na mraz ni bilo časa misliti. Od tem so bile najzanimivejše tiste o aktualni gospodarski situaciji v Jugoslaviji in v občini Šentjur, o mladinskem prostovoljnem delu in njegovem pomenu za mlado generacijo, zunanje in notranja politična situacija s posebnim poudarkom na dogodkih na Poljskem, o nalogah ZSMS in o načinu dela v OO ZSMS itd. Mlade so takšne teme izredno zanimale in so zato postavljali tudi zelo zanimive in pomembna vprašanja. Poleg tega,

da so bile teme zanimive, pa je treba tudi omeniti še dober izbor predavateljev, med drugimi tudi tov. Korena, tov. Masnaka in druge iz občine Šentjur. Posebej zanimivo predavanje pa je podal tov. Bojan Fink z ravni republike.

Ob večerih pa je bil za mlade udeležence mladinske politične šole pripravljen tudi kulturno-zabavni program. Osnovni organizaciji ZSMS Šentvid pri Planini in Planina sta za uvod pripravili kratek kulturni program, nato pa se je večer nadaljeval s plesom. V petek zvečer nas je zabaval ansambel Spekter Sound iz Šentjurja, v soboto pa smo se zabavali ob zvokih disko glasbe s plošč. Čeprav je bila na programu politične šole določena tudi ura za konec zabave in spanje, pa je treba čisto potihoma tudi priznati, da se je klepet med mladinci po sobah zavlekel še pozno v noč. Mladim pač ni pogovora nikoli dovolj.

V nedeljo, zadnji dan šole,

smo izvedli tudi anketo o pomembnosti, uspešnosti in kakovosti mladinske politične šole. Večina udeležencev je napisala, da je takšna politična šola potrebna, da je izpolnila vsa njihova pričakovanja in da jim je dala celo več, kakor so pričakovali. Vsi brez izjeme so napisali, da bi bilo nujno takšno šolo organizirati tudi naslednje leto. Pravimo, da je znanje za mlade najmočnejše orožje v boju za uresničevanje samoupravljanja in še vrsto drugih idej, ki jih nosijo

mladi. In prav pridobivanje znanja je eden izmed najpomembnejših ciljev takšne politične šole. Ne smemo pa pozabiti tudi še pomembnosti spoznavanja mladih, izmenjave izkušenj pri delu in drugega.

V nedeljo ob 12,30 uri so se mladi podali k zasluženemu kosilu, po kosilu pa so se z Izletnikovim avtobusom odpeljali v Šentjur.

Vodja mladinske politične šole
Polona Debelec

Delavske športne igre

V preteklem času so se v naši praksi pojavljala različna športno-rekreativna tekmovanja ali kot imenujemo po naše delavske športne igre, katerih cilji niso bili vedno in povsem v skladu z načeli športno-rekreativnih in množičnih dejavnosti. Mislimo predvsem na tista tekmovanja, ki so bila organizirana in tudi izvedena v praksi po vzoru tekmovanja s področja vrhunškega oziroma selektivnega športa.

Prve oblike tekmovanj v okviru delavskih športnih iger so bile usmerjene v to, da se v dejavnosti vključi vsak deloven človek. Žal v sami praksi ni dosegel ta cilj, saj se opaža, da se v posamezne ekipe uvrščajo le delovni ljudje, ki so dobri tekmovalci, ki obvladajo določene aktivnosti, za vse ostale pa je ta krog zaprt. Zaradi takih omejitev so bili udeleženci predvsem mladi delavci, predstavniki ženskega spola in starejših delavcev pa je bilo zelo malo. Tako razslojevanje posameznikov oziroma selekcioniranje ni moglo voditi k množičnosti ali k temu, da bi v delavskih športnih igrah sodelovali tudi slabši oziroma najslabši. Zato so taki delavci največkrat ostajali izven sistema tekmovanj, mnogi pa so ves potek tekmovanja spremljali s klopi za rezervne igralce. V nekaterih naših delovnih in bivalnih okoljih so delavske športne igre postale edina oblika športno-rekreativne dejavnosti delovnih ljudi in občanov.

Vse preveč imajo besedo pri delavskih športnih igrah posamezniki iz delovnih organizacij, ki hočejo igre prilagoditi tako, da so v prid njim oziroma njihovim delovnim organizacijam, ki stremijo le za tem, da dosežejo čim boljši uspeh. V kolikor se to ne posreči v prid nekaterih, nastanejo spori, grožnje z odstopom od nadaljnega sodelovanja in še bi se dalo naštevati. Tako nekateri želijo ukiniti discipline, v katerih ne dosega uspehov in jih tako tudi ne privoščijo drugim. Kakor se tudi reče, ne znajo prenesti športnega poraza.

Po vsem tem, kar je že omenjeno, se seveda poraja vprašanje oziroma več vprašanj: Kakšne naj bodo delavske športne igre v prihodnje? Kako naj bodo organizirane? Komu naj bodo namenjene? Kakšen naj bo sistem tekmovanja? itd. . .

1. Delavske športne igre bi mo-

rale biti dostopne vsakomur, ki glede na starost, spol, poklic, socialni status, stopnjo osvojenosti posameznih motoričnih izkušenj in druge dejavnike. Doseči je potrebno odprtost in vanje vključiti čimveč žena in starejših delavcev oziroma občanov.

- Delavske športne igre bi morale dopolnevat in vsebinsko bogatiti z novimi športno-rekreativnimi aktivnostmi, zlasti s takimi, ki prinašajo več sprostitve, smeha, razvedrila in zadovoljstva.
- Delavske športne igre bi se naj odvijale predvsem v bazi, kar pomeni, da bi naj potekale med delovnimi skupinami, v oddelkih ali obratih, le izjemoma pa bi naj delavske športne igre prešle na občinski nivo.
- Izbrani sistem delavskih športnih iger naj bi bil tak, da bi omogočal neprekinjeno izvedbo v praksi.
- Delavske športne igre naj bi se odvijale po prilagojenih pravilih, kar bi udeležencem prinašalo več radosti in zadovoljstva.
- Tekmovanja bi naj bila cenena z jasno finančno konstrukcijo že na svojem začetku, tako da kasneje ne bi bilo nikakršnih odklonov.
- Delavske športne igre naj bi potekale brez zvezdnitva, olimpijskega protokola in drugih elementov, ki so značilni za tekmovanja na področju vrhunškega oziroma selektivnega športa.

Poleg navedenih prvin pa naj bi delavske športne igre tudi osveščale delovne ljudi in občane, jih spodbujale k redni in sistematični vadbi, kar naj bi prispevalo k ohranjanju in dvigu psihofizičnih in delovnih sposobnosti, radosti, sreči in zadovoljstvu, ohranjanju in izboljšanju zdravstvenega stanja in ne nazadnje tudi k dvigu produktivnosti in obrambnih sposobnosti.

Hkrati s tem pa bi naj delavske športne igre prispevale tudi k boljšemu medsebojnemu poznavanju ljudi, boljšim medsebojnim odnosom, razvijanju tovarištva in solidarnosti ter k utrjevanju pripadnosti naše socialistične skupnosti, prav tako pa tudi k večji družbenopolitični osveščenosti in progresivni naravnosti delovnih ljudi in občanov.

A. R.

Novi gasilski podčastniki

Uspešnost delovanja gasilskih društev ni odvisna samo od dobre opremljenosti, ampak tudi od strokovne usposobljenosti njenih članov. Štab operative pri občinski gasilski zvezi, ki skrbi za redno in strokovno usposabljanje, je tudi v letošnjem letu organiziral TEČAJ za gasilske podčastnike, katerega se je udeležilo 36 članov iz vseh gasilskih društev v občini, kakor tudi pripadniki civilne zaščite.

Ceprav je bil program izobraževanja zelo zahteven, so slušatelji opravili izpite uspešno, kar je vsekakor odraz strokovne usposobljenosti predavateljev in izrednega prizadevanja slušateljev, da so podano snov obvladali, kar jim bo koristilo v bodočih akcijah oz. pri nadaljnjem delu.

Potrebno je priznati, da je občinska gasilska zveza dobro organizirala tečaj, da so predavatelji bili iz vrst domačih gasilskih društev in da so se na tečaju uporabljala vizuelna učna sredstva. Vse to je dokaz, da je v zadnjih nekaj letih strokovnost v gasilstvu narasla in da je dovolj lastnega strokovnega kadra, ki je zmožen strokovnost prenašati tudi na druge.

Z delovanjem gasilstva smo v

naši občini lahko vsekakor zelo zadovoljni. Včasih so bili gasilci znani po svojih veselicah, danes pa jih poznamo po njihovi izurjenosti in opremljenosti ter hitrih in učinkovitih akcijah ob elementarnih ali drugih nesrečah.

Gasilstvo se je tako uveljavilo v naši družbi, ki mu mora dati tudi priznanje, pa čeprav samo v obliki članka v časopisu.

Veliko je še tistih, ki na gasilsko organizacijo gledajo zviška in omalovažujoče na delo članov te humane organizacije, ki je pripravljena priskočiti na pomoč vsakemu v nesreči. Poudariti je treba, da svoje delo opravljajo prostovoljno in ob vsakem času, kar zahteva veliko osebnega odpovedovanja.

Njihovo vodilo je: pomagati sočloveku v nesreči vedno in povsod, kjer potrebna je pomoč.

Novim gasilskim podčastnikom čestitamo za opravljene izpite z željo, da pridobljeno znanje koristno uporabijo pri nadaljnjem usposabljanju gasilskega kadra, posebno najmlajšega, v katerem je perspektiva nadaljnje razvoja gasilske dejavnosti v naši občini.

Cveto Erjavec

Nagradna križanka

	ANTIČNO MESTO V MALI AZIJI	STABRAVSTRLJSKI ROVEC	BEKDANJI TURŠKI VELIKAŠ	ZDRAVILNA RASTLINA	JAMA V SEVERNI ŠPANJI
HORICA *					
KNJIŽNA POLICA					
SNEŽNA ZAMET					
JANEZ ALBREKT			TANTAL	ZLANTNI PLIN	
HEMŠKI ROMANT. PESNIK					
DOMAČA ŽIVAL	ČEBELJI PARJ	ITAL. NAFLNA DRUŽBA	HEM. SLI-KAR (MAX)		
ČLAN ORGANIZACIJE					
VAROVALNA NAPRAVA PRED UDAROM STRELE			SKRIVNI HODNIK		
SMRKLJA					
OSNOVNO OBDELOVANJE LESA					DEL JOŽHEGA VIETNAMA
GORA V SRBIJI				ANGLEŠKI POMORSKAZVARNJENO MESTO	AMERIŠKI PEVEC (FRANK)
KRAJ NA SICILIJI				ZEMELJSKO NADGLA-VIŠČE	TANEK KOSITRNI LISTIČ
GOVEJA MAŠČOBA		LUNINA MENA	SIVA GOZDNA PTICA		
GLAVNI ŠTEVNIK			GL. MESTO JORDANIJE		
VODOVITICA		TUJE ZEMSKO IME EVA SISEN	VZELIK PRI BERGORDI		TITAN
AMERIŠKI IGRALEC (RYAN)				KRUT RIMSKI CESAR	EDWARD ELGAR
SVEŽENJ BRADNIH SPISOV				AMERIŠKA IGRALNA (PATRICIA)	

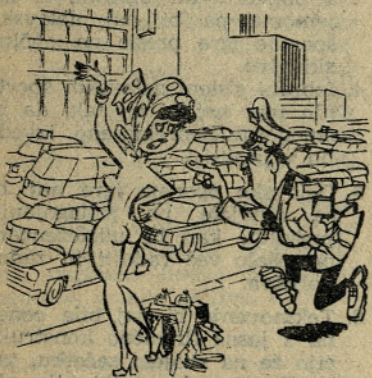
Rešitve pošljite do 15. marca na uredništvo glasila Utrip.

Rešitev nagradne križanke

Vodoravno: PREŠEREN, RA-STLINA, AMERIKANEC, HG, PODGANE, OKOVI, AL, OKRA, CN, OSEM, RA, TRA, KAABA, IRA, FS, REGAL, ES, TE, GIB, OTON, KASA, IS, PSI, SAM, TRK, TB, TL, ELIKSIR, ALKO, NORA, KA, VRBA,, BRISAČA, RENTGEN, ISTRANKA, GORA, ČESEN, BAR, ARITMETIKA, ORIS, GEL, AREKA, JOŽA, AGAR, ILIR, ANANAS, JO, JUTA, NAJDENEC, PLAN, ARE-NA, AO, DUO, LOGAR, RK, UŠ.

Izžrebani so bili naslednji reševalci:

1. SENICA Iztok, Planina 71 63225 Planina pri Sevnici
2. GOLEŠ Elizabeta, Ipavčeva 16 63230 Šentjur pri Celju
3. VIRANT Rok, Janina 4, 63250 Rogaska Slatina

»Kaj pa vpijete! Masko sem pač zato odložila, da mi bo ustavil kakšen taksist!«

